

PUBLICATIE- EN REPRODUCTIERECHTEN ORGANISATIE

**STICHTING PRO
JAARVERSLAG 2007**

Inhoudsopgave

Woord vooraf	3
Over Stichting PRO.....	4
<i>Sectie PRN (PRO Readerregeling Nederland) en de sectie IPRO (International Publishers Rights Organisation)</i>	4
<i>Sectie PLU (PRO Leenrechtvergoeding Uitgevers)</i>	4
<i>Sectie CLIP (Copyright Incasso- en Licentiebureau PRO)</i>	4
Sectie PRN/IPRO	5
Sectie PLU	6
Sectie CLIP	8
Kerncijfers	9
Toelichting op de kerncijfers	10
Bestuursleden Stichting PRO.....	11

Woord vooraf

Stichting PRO bestaat eind 2007 al weer tien jaar. In deze periode is er hard gewerkt om de verschillende regelingen in de markt te zetten en verder uit te bouwen. Regelingen die er met name op gericht zijn om het regelen van substantieel gebruik van uitgegeven werken aan uitgever en gebruikers te laten en voor beperkt gebruik een laagdrempelige betalingsregeling te bieden. Zo hebben de activiteiten van Stichting PRO een grote bijdrage geleverd in het bewustwordingsproces van gebruikers. Elke onderwijsinstelling in Nederland is op de hoogte van het feit dat er voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal een redelijke vergoeding betaald dient te worden en er zijn steeds meer bedrijven die een regeling afsluiten voor het gebruik van artikelen uit kranten en tijdschriften voor hun eigen knipselkranten. Dat heeft geresulteerd in een aantal structurele geldstromen voor de rechthebbenden. Er is dus veel bereikt in de afgelopen tien jaar en ook de komende tien jaar zal Stichting PRO bij de uitvoering van deze regelingen zoeken naar mogelijkheden om de inkomsten voor rechthebbenden te optimaliseren met een minimum aan administratieve lasten voor de gebruikers.

Terugkijkend op het afgelopen jaar kan worden vastgesteld dat het wederom een turbulent jaar was voor Stichting PRO. Naast alle standaard incasso- en verdelingsactiviteiten, kunnen wij tevreden zijn over het feit dat er het afgelopen jaar gelden uitgekeerd zijn in het kader van de Literomregeling, dat er een grote groep onderwijsinstellingen is gecontroleerd om vast te stellen of alle richtlijnen zorgvuldig worden nageleefd en op het feit dat er gelden zijn uitgekeerd aan uitgever voor de tijdschriften die worden uitgeleend in bibliotheken.

Daarnaast is er in 2007 veel tijd en energie geïnvesteerd in een nieuw automatiseringssysteem. De implementatie van een nieuwe ICT infrastructuur is een belangrijkste stap op weg naar verdere professionalisering van de bedrijfsvoering. In 2007 is een groot deel van de functionaliteit opgeleverd en in gebruik genomen. De overgang naar dit nieuwe systeem is echter een ingrijpende gebeurtenis en heeft effect op alle processen binnen Stichting PRO. Ondanks alle inspanningen heeft de oplevering vertraging opgelopen waardoor niet voorkomen kon worden dat achterstanden zijn ontstaan. Andere activiteiten hebben in het geheel geen doorgang kunnen vinden. Het komende jaar zal het volledige systeem echter operationeel zijn. Dit nieuwe systeem, in combinatie met de gedreven en energieke medewerkers van Stichting PRO, vormt een robuust fundament waarop de komende jaren verder gebouwd kan worden aan een professionele, kostenbewuste en klantgerichte organisatie.

Henk van de Rijst,
voorzitter

Over Stichting PRO

De Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, PRO, is in 1997 opgericht door het Nederlands Uitgeversverbond (NUV) om collectieve administratie te verzorgen van auteursrechten die uitgevers niet of moeilijk individueel kunnen uitoefenen. Inmiddels voert Stichting PRO de administratie inzake het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in onderwijspublicaties (zoals readers), knipselkranten en voor de 'LiteROM'. Tevens verdeelt Stichting PRO het uitgeversdeel van de Leenrechtgelden. Omdat deze activiteiten nogal uiteenlopen zijn er verschillende secties binnen Stichting PRO waarbinnen de verschillende administratieve taken zijn ondergebracht. Elke sectie kent een sectiebestuur en een eigen begroting. Elke sectie is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, dat onder leiding staat van een onafhankelijk voorzitter.

Sectie PRN (PRO Readerregeling Nederland) en de sectie IPRO (International Publishers Rights Organisation)

Onderwijsinstellingen betalen een vergoeding voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN incasseert en verdeelt deze vergoedingen onder de uitgevers. Sectie PRN werkt daarbij nauw samen met de Stichting International Publishers Rights Organisation (IPRO), opgericht door de international association of Scientific, Technical and Medical publishers (STM) ten behoeve van de betrokken buitenlandse uitgevers. Voor de onderwijsmarkt kan Stichting PRO als één aanspreekpunt opereren voor het regelen van rechten voor onderwijspublicaties.

Sectie PLU (PRO Leenrechtvergoeding Uitgevers)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimedia. Het aan uitgevers toekomende deel van de leenrechtvergoeding wordt door de sectie PLU verdeeld.

Sectie CLIP (Copyright Incasso- en Licentiebureau PRO)

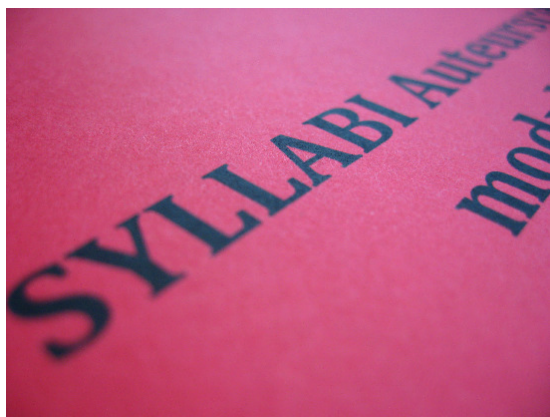
De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en regeling voor beperkt intern gebruik met overheid en bedrijfsleven. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De LiteROM is een cd-rom met ruim 60.000 boekrecensies, waarvoor een collectieve regeling is getroffen met de producent (NBD/Biblion) door de auteursorganisaties LIRA, Nieuwswaarde en door PRO namens de uitgevers. Cedar B.V. voert de regeling namens deze organisaties uit.

Cedar B.V.

De administratieve taken worden uitgevoerd door het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en Aanverwante rechten (Cedar), het kennis-, informatie-, en onderzoekscentrum inzake het intellectueel eigendomsrecht. Naast Stichting PRO worden door Cedar nog een zestal stichtingen gefaciliteerd. De zeven organisaties waarvoor Cedar B.V. werkt zijn tevens aandeelhouder van Cedar, waaronder dus Stichting PRO.

Sectie PRN/IPRO

Onderwijsinstellingen betalen een vergoeding voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN incasseert en verdeelt deze vergoedingen onder de Nederlandse uitgevers. De sectie IPRO verdeelt de gelden onder de buitenlandse uitgevers. Een belangrijke activiteit van PRN/IPRO is het geven van voorlichting en de controle op nalevering van de regelingen. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2007.

Afkoopregelingen

Voor de universiteiten, hogescholen en instellingen van middelbaar beroepsonderwijs is bij Stichting PRO een afkoopregeling voor het overnemen van korte gedeelten beschikbaar. Deze afkoopregeling is een uitwerking van de wettelijke voorwaarden waaronder het overnemen van korte gedeelten en korte werken in onderwijspublicaties is toegestaan. De grens tussen korte en zogenaamde niet-korte gedeelten en de hoogte van de billijke vergoeding is in readerovereenkomsten met overkoepelende organisaties gedefinieerd. Het grote voordeel van deze afkoopregeling is dat de onderwijsinstellingen de korte overnames niet meer hoeven te melden bij Stichting PRO, men betaalt voor dit gebruik een vastgesteld bedrag. Voor de overnames van niet-korte gedeelten dient vooraf toestemming gevraagd te worden via Stichting PRO.

Controlebezoeken

Er is in 2007 een belangrijke stap gezet in de opzet van structurele controle van de onderwijsinstellingen. Dat is hard nodig omdat er een flink aantal instellingen minder readers instuurt of zelfs gestopt is met het insturen van de readers. Hierdoor is het onmogelijk om te controleren of er zonder toestemming niet-korte overnames zijn opgenomen in de reader. Uit de controlebezoeken blijkt dat een aantal van de instellingen inderdaad niet conform de richtlijnen handelt. Veelal sturen de instellingen vervolgens alsnog de readers op. Daarnaast hebben deze controlebezoeken een belangrijke preventieve werking. De bezoeken, in combinatie met de informatie die wordt verstrekt, moeten ertoe bijdragen dat uiteindelijk alle readers worden aangemeld en dat voor alle niet-korte overnames toestemming wordt gevraagd.

Activiteiten Relatiebeheer

Er zijn in 2007 los van de controlebezoeken, tevens contacten gelegd met instellingen waarbij de hoogte van de afkoopregeling nog niet was bepaald of met instellingen die nog helemaal geen regeling hebben met Stichting PRO. Totaal is ons klantenbestand uitgebreid met negen instellingen. Daarnaast is er in goed overleg met de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra een afkoopregeling besproken waar de centra zich bij kunnen aansluiten. Dit heeft geleid tot regelingen met zes van dergelijke centra.

Digitalisering onderwijs

In 2007 is er veel aandacht besteed aan de digitalisering binnen het onderwijs. Deze ontwikkelingen vragen mogelijk om een nieuwe opzet van de huidige readerregelingen. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een NUV-miniconferentie waar dit onderwerp is behandeld en uitgevers geconfronteerd zijn met de ontwikkelingen. Hen is tevens om input gevraagd over de rol van het collectief beheer in de digitale omgeving. Deze discussie is nog niet uitgekristalliseerd en er wordt op verschillende fronten aandacht besteed aan deze materie, ook in 2008.

Sectie PLU

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en, sinds eind 2007, multimedia. Daarvan wordt het aan uitgevers toekomende deel door de sectie PLU van Stichting PRO verdeeld. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in het verslagjaar.

Verdeling Leenrechtgelden

Het aantal uitleningen daalt nog elk jaar. In 2007 is er totaal voor het uitlenen van boeken 3,7 miljoen euro ontvangen van Stichting Leenrecht. Door de vertraging in de implementatie van de nieuwe ICT infrastructuur zijn de specificaties pas eind 2007 aangeboden aan de uitgevers. Omdat de gelden in de nieuw opgezette financiële administratie pas worden verwekt op het moment dat de uitgever de vrijwaringverklaring ondertekend heeft geretourneerd, is de verdeling van de gelden niet opgenomen in de jaarrekening over 2007.

Repartitiecrediteuren

In dit jaar is er veel aandacht besteed aan de repartitiecrediteuren, dit zijn uitgevers die nog geen vrijwaringsverklaring hebben opgestuurd waardoor de beschikbare gelden niet uitgekeerd kunnen worden. Daarbij is vooral geïnvesteerd in die groep uitgevers waarbij al langer dan een jaar wordt gewacht op een vrijwaringsverklaring. Deze crediteuren is tot tweemaal toe de mogelijkheid geboden om alsnog de verklaring in te sturen. De belangrijkste uitgevers zijn tevens telefonisch herinnerd. Deze actie is succesvol gebleken, eind 2007 stond er bij deze specifieke groep crediteuren nog een zeer beperkt bedrag open, bijna alle gelden konden alsnog worden uitbetaald.

Repartitie Buitenland

Er is dit jaar een uitgebreid plan van aanpak opgesteld om de gelden die beschikbaar zijn voor buitenlandse uitgevers, te kunnen reparteren. Dit blijkt vooral een lastige klus omdat de aansluiting tussen het oude systeem en het nieuwe systemen een probleem vormt. Het is in 2007 nog niet gelukt om een volledig overzicht op te leveren van de gelden die per land beschikbaar zijn. Het goede nieuws is echter wel dat het eerste contract met een buitenlandse zusterorganisatie is getekend. Het gaat om de Engelse zusterorganisatie, een belangrijk resultaat omdat de Engelse uitgevers het grootste deel van de buitenlandse rechthebbenden vormen.

Repartitie tijdschriften

Los van de boeken die worden uitgeleend, worden er tevens tijdschriften uitgeleend door bibliotheken. De gelden die worden geïncasseerd voor deze tijdschriften ('periodieken'), worden door de sectie PLU eens in de drie jaar verdeeld onder rechthebbenden omdat het om een relatief laag bedrag per jaar gaat. In 2007 zijn deze gelden wederom verdeeld en zijn de specificaties aan uitgevers aangeboden. Ook deze gelden zijn, door de eerder benoemde problemen, niet opgenomen in de jaarrekening over 2007.

Multimedia

In 2007 is overeenstemming bereikt tussen de vertegenwoordigers van uitgevers (NUV) en producenten (NVPI) enerzijds en de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) anderzijds voor het uitlenen van multimediatproducten. Deze regeling is met terugwerkende kracht tot 1997 ingevoerd. Het gaat hier om het uitlenen van digitale informatieve producten (met name cd-roms) die volgens de regeling in beginsel mogen worden uitgeleend en interactieve software (met name games) die in beginsel alleen na verkregen toestemming van de producent mogen worden uitgeleend. De vergoeding die daarvoor via Stichting Leenrecht wordt geïncasseerd, wordt door Sectie PLU verdeeld. Eind 2007 ontving PLU met terugwerkende kracht het uitgevers-/producentenaandeel (bijna 3 miljoen euro). In 2008 wordt een verdeelsystematiek opgezet om dit bedrag in 2008 te kunnen uitkeren.

Sectie CLIP

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en een regelingen voor beperkt intern gebruik met de overheid en het bedrijfsleven. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen de sectie CLIP.

Regeling knipseldiensten

De sectie CLIP heeft met de grootste knipseldiensten regelingen getroffen voor het gebruik van dit materiaal. In vergelijking met voorgaande jaren is de incasso bij deze knipseldiensten goed op orde. Dit is het resultaat van een intensieve controle op de tijdige aanlevering van rapportages ten behoeve van de facturering en het verbeterde debiteurenbeheer. Helaas zijn ook in 2007 niet alle knipseldiensten er in geslaagd om de rapportages conform het door CLIP gewenste format aan te leveren. Met de door het bureau voorgestelde vereenvoudigingen van de rapportage-eisen zal dit probleem hoogstwaarschijnlijk in 2008 niet langer bestaan.

Regelingen voor intern gebruik

Los van de knipseldiensten dienen ook individuele bedrijven een regeling te treffen met CLIP voor het gebruik van artikelen. In 2007 is het aantal licentiehouders fors toegenomen. Het merendeel van de licenties betreft een regeling voor het digitaal kleinverbruik. Bedrijven en instellingen blijken echter grote moeite te hebben met het in kaart brengen en het bijhouden van de gebruik- en brongegevens en zien dit als een onoverkomelijk probleem om een regeling aan te gaan. Dit is de belangrijkste reden om voor 2008 een afkoopregeling aan te bieden voor het beperkt intern digitaal gebruik van artikelen.

LiteROM

De LiteROM is een cd-rom met ruim 60.000 boekrecensies, waarvoor een collectieve regeling is getroffen met de producent (NBD/Biblion) door de auteursorganisaties LIRA, Nieuwswaarde en door PRO namens de uitgevers. Cedar B.V. voert de regeling namens deze organisaties uit. De sectie CLIP heeft de afgelopen jaren het uitgeversdeel ontvangen van de vergoedingen die namens rechthebbenden door Cedar B.V. worden geïnd bij NDB-Biblion voor de LiteROM. Gedurende 2007 heeft het bureau alle onderliggende gegevens geïnteriseerd om de rechthebbenden zoveel als mogelijk op titelniveau te kunnen uitkeren. Dit heeft geresulteerd in een titelspecifieke repartitie in 2007.

Marketing

De in 2006 ingezette printcampagne met de slogans "Een gratis knipselkrant kun je niet maken" en "Knip jezelf niet in de vingers" werd in 2007 verder uitgerold. Een aantal uitgevers heeft een grote bijdrage geleverd aan de campagne door de advertenties regelmatig te plaatsen. De campagne heeft tot een betere naamsbekendheid en veel nieuwe contacten geleid.

Kerncijfers

Bedragen in € (X 1.000)

Financiële resultaten Stichting PRO

	2007	2006	2005	2004	2003
Balans					
Financiële vaste activa	347	240	0	0	0
Vlottende activa	23.721	18.070	13.505	14.797	11.874
	24.068	18.310	13.505	14.797	11.874

Eigen Vermogen	912	1.036	762	793	537
Te verdelen gelden	20.911	11.072	10.782	9.724	9.419
Vlottende passiva	2.245	6.202	1.961	4.280	1.918
	24.068	18.310	13.505	14.797	11.874

Staat van baten en lasten

Baten	1.155	1.280	692	996	679
Lasten	1.279	1.006	724	899	531
Exploitatiesaldo	-124	274	-32	97	148

Incasso en repartitie

Facturatie

Sectie PRN	2.847	3.585	2.465	2.069	2.300
Sectie IPRO	1.381	1.865	1.246	1.259	1.197
Sectie PLU (incasso)	6.933	4.087	4.259	4.142	5.190
Sectie CLIP	2.059	1.833	756	1.464	14
Totaal gefactureerd	13.220	11.370	8.726	8.934	8.701

Repartitie

Sectie PRN	841	3.940	1.468	2.644	438
Sectie IPRO	410	2.468	710	1.108	1.987
Sectie PLU (incasso)	0	3.668	4.830	4.942	3.632
Sectie CLIP	2.049	593	680	155	0
Totaal gerepartieerd	3.300	10.669	7.688	8.849	6.057

Te verdelen gelden

Sectie PRN	6.280	4.359	4.908	3.911	4.484
Sectie IPRO	2.357	1.381	1.790	1.254	1.104
Sectie PLU (incasso)	9.610	2.678	2.260	2.831	3.630
Sectie CLIP	2.664	2.654	1.413	1.338	28
Totaal te verdelen gelden	20.911	11.072	10.371	9.334	9.246

Toelichting op de kerncijfers

De opgenomen kerncijfers geven in het kort de belangrijkste ontwikkelingen in de financiële cijfers van 2007 weer. Tevens worden de gegevens van de afgelopen jaren gepresenteerd ter vergelijking. Hieronder wordt op een aantal posten een toelichting gegeven.

Facturatie

Op totaalniveau is de totale facturatie flink gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Niet eerder werd een dergelijk hoog bedrag gefactureerd. Per sectie zijn er echter grote verschillen. De sectie CLIP heeft flink meer gefactureerd dan in voorgaande jaren maar de stijging in het totaal gefactureerde bedrag is voornamelijk toe te schrijven aan de sectie PLU. Gelden die betrekking hebben op het uitlenen van multimediacproducten zijn eind 2007 voor het eerst door Stichting Leenrecht aan de sectie PLU overgemaakt. Het betreft hier de incasso van de afgelopen tien jaren van totaal bijna 3 miljoen euro. De daling in de facturatie bij de secties PRN en IPRO wordt veroorzaakt doordat er in 2006, in verhouding met eerdere jaren, een extreem hoog bedrag werd gefactureerd. Daarnaast is er een achterstand in de facturatie van de titelspecifiek readergelden ontstaan door de overgang naar het nieuwe automatiseringssysteem. Deze achterstand zal in de loop van 2008 worden ingehaald.

Repartitie

Er is opvallend weinig geld in verdeling gebracht in dit verslagjaar. Door de implementatie van het nieuwe automatiseringssysteem zijn de leenrechtgelden relatief laat verdeeld en aangeboden aan de uitgevers. De verdeelde gelden en de bijbehorende administratiekosten, die worden ingehouden bij het verdelen van de gelden, worden sinds de invoering van het nieuwe systeem pas in de financiële administratie verwerkt op het moment dat de vrijwaringsverklaringen van rechthebbenden zijn verwerkt.

Dit is voor een groot deel in het jaar 2008 verwerkt waardoor deze gelden niet in het huidige verslagjaar gepresenteerd kunnen worden. De verdeling van de afkoopsommen door de secties PRN en IPRO hebben daarnaast niet eerder dan begin 2008 doorgang kunnen vinden. Positieve uitzondering vormt de sectie CLIP waar een recordbedrag is uitgekeerd.

Te verdelen gelden

Er is een flink bedrag gefactureerd in 2007 terwijl er minder gelden zijn verdeeld dan in voorgaande jaren. Een stijging in de te verdelen gelden is het logische gevolg. Inmiddels zijn de gelden die in eind 2007 en begin 2008 zijn verdeeld, en waar inmiddels een vrijwaringsverklaring voor is ontvangen, wel administratief verwerkt. Er is sinds 31 december 2007 reeds 4,7 miljoen euro uitgekeerd.

Balans

De vlottende activa bestaan voornamelijk uit Bank-en deposito tegoeden. De stijging ten opzichte van 2006 is het directe gevolg van de post te verdelen gelden. De daling in het saldo van de vlottende passiva, een post die bijna geheel bestaat uit handelscrediteuren (repartitiecrediteuren) wordt hier tevens door veroorzaakt. Er zijn immers minder gelden verdeeld in vergelijking met vorig jaar.

Staat van baten en lasten

De vertraging in de verdeling van de gelden heeft uiteraard ook een effect op de realisatie van de administratiekosten. Deze baten blijven dan ook ver achter bij de begroting en voorgaande jaren. Dit negatieve effect wordt overigens voor een deel gecompenseerd door de hogere rentebaten die zijn gerealiseerd over de nog te verdelen gelden. De vertraging in de realisatie van de administratiekosten wordt uiteraard in 2008 gecompenseerd, in de eerste vier maanden van 2008 heeft de sectie PLU inmiddels € 140.000,- aan administratiekosten gerealiseerd.

Bestuursleden Stichting PRO

Algemeen Bestuur

Dhr. H. van der Rijst (voorzitter)
Dhr. L. Dijkema (penningmeester)
Dhr. F.H. Jonkers
Dhr. S.M. van der Linde
Dhr. K. Spaan
Dhr. A.E. Lefebvre (assessor)
Dhr. M.J. Frequin (directeur)

Sectie PRN

Dhr. L. Dijkema (voorzitter)
Dhr. S.M. van der Linde
Mw. H.R. Bracht
Dhr. P. Dijkstra
Dhr. M.J. Frequin (directeur)
Dhr. A.E. Lefebvre (assessor)

Sectie IPRO

A.E. Lefebvre (directeur)
Dhr. M. Toebak

Sectie CLIP

Dhr. K. Spaan (voorzitter)
Dhr. M.J. Frequin (directeur)
Dhr. J. Buizer
Dhr. P. Spijker
Dhr. J. van Herwaarden
Dhr. B.W. Roest
Dhr. J. Elekan
Dhr. M.W. Zwijnenburg
Mw. M. Genova (assessor)
Dhr. C. van Amerongen

Sectie PLU

Dhr. F.H. Jonkers (voorzitter)
Mw. P.J. Keuchenius
Dhr. P. Stanco
Dhr. P. Schreuder
M.J. Frequin (directeur)

Accountmanager Stichting PRO

Barry Pijnacker

Accountmanager CLIP

Daniel van Dijk

Contactgegevens Stichting PRO

Adres:
Stichting PRO
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoonnummer
023-799 78 09